

# Yeni Kimliklerde Bilinmesi Gereken Her Şey

---

**Meclis Genel Kurulu’nda kabul edilen maddeler yasalaştığında nüfus cüzdanları kısmen pasaport yerine de geçecek çipli kimlik kartlarıyla değişecek. Kadın ve erkeğe farklı renkte kimlik uygulaması kalkarken 10 yıl geçerli yeni kartların bedeli yıl sonuna kadar 8 lira olacak. - 15.01.2016**

---

1976’dan bu yana 40 yıldır taşıdığımız nüfus cüzdanları tarih olurken, yerine “akıllı” kimlik kartları geldi. Avrupa Birliği’ne (AB) uyum ve vizesiz AB için (Shengen üye ülkeleri dahil) kritik öneme sahip bir dizi düzenleme Meclis Genel Kurulu’nda kabul edildi. 10 yıl süreyle geçerli olacak kısken pasaport yerine de geçecek kredi kartıboyutunda olacak bu kartlarda kadın ve erkeklere farklı renkli kimlik uygulaması da tarihe karışırken, nüfus cüzdanlarıyla ilgili en önemli tartışmalardan biri olan din bilgisi ise isteğe bağlı olarak kartın çipinde yer alacak.

## **YIL SONUNA KADAR 8 LİRA**

Bu konudaki düzenlemeleri içeren torba tasarının Meclis Genel Kurulu’ndaki görüşmeleri sürüyor. Genel Kurul’da önceki gece kabul edilen maddeleriyle, mevzuattaki “nüfus cüzdanı” ifadesi “kimlik kartı”na dönüştürüldü. Bu yeni kimlik kartları 31 Aralık 2016 tarihine kadar değerli kağıt bedeli adı altında 8 liralık ücret karşılığı verilecek. Yasal bildirim süresi dışında doğum ya da değiştirme nedeniyle düzenlenen kimlik kartları için 15’er lira, kayıp nedeniyle düzenlenen kimlik kartı için ise 30 lira ödenecek. Tasarıda, kayıp kart bedeli olarak 50 lira öngörülüyordu. Maddenin görüşmeleri sırasında AK Parti’nin de onay vermesiyle MHP’nin bu konudaki değişiklik önergesi kabul edildi ve bu ücret 30 liraya çekildi.

## **KADIN VE ERKEĞE TEK RENK**

TÜBİTAK tarafından geliştirilen ve 10 yıl süreyle geçerli olacak bu çipli kimlik kartları,

damar, parmak izi ve avuç içi güvenlik yöntemlerini de içeren 8 güvenlik özelliğiyle sahteciliğe karşı üst düzey korumalı olacak. Kart üzerinde ad, soyad, anne-baba adı, doğum yeri, cinsiyet, geçerlilik tarihi ve veren makam bilgileri olacak. Nüfus cüzdanının arka yüzünde yazan bilgiler ise çip bölümünde olacak. Kişiye ait biyometrik veriler de yine çipte yer alacak. Vizesiz gidilen ülkelere gidişlerde seyahat belgesi (pasaport) olarak da kullanılabilecek bu kartlar, sistemlerine entegre olacağı hastane, eczane, okul, emniyet ve bankalarda hayatı kolaylaştıracak. Kadınlara pembe, erkeklere mavi kimlik uygulamasını da sonlandıracak uygulamayla kadın ve erkekleretek renk kimli kartı verilecek.

### **Maliyeti ‘5 lira’ iddiası**

2008-2011 arasında Bolu’da pilot çalışması yapılan ve Türkiye’ye yaygınlaştırılması benimsenen bu kartların, Meclis’teki görüşmeler sırasında hem ücreti hem de biyometrik verileri içerecek olması tartışıldı. CHP Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 8 liralık ücreti eleştirirken, “Tasarıya göre yıl sonuna kadar çipli kart 8 TL üzerinden halka dağıtılacak. 4 kişilik bir aile için bu rakam 32 lira. Bu parayı ödeyemeyenler kimlik kartı olmadan mı yaşayacak? Dağıtılacak çipli kartın maliyetinin 5 TL civarında olduğu biliniyor. Demek ki her vatandaşın 3 TL fazla para alınacak. 76 milyon dolayındaki vatandaşımızın kimlik kartlarını alması hâlinde ödeyeceği para 598 milyon TL. Kart maliyetinin 5 TL olması düşünüldüğünde vatandaşın fazladan 146 milyon TL para alınacak” dedi.

### **MAHREM BİLGİ İTİRAZI**

YENİ kimlik kartlarında yer alacak biyometrik verilere ilişkin de muhalefetten şu itirazlar geldi:

CHP İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın itirazları şöyle: “Yeni düzenlenecek kimlik kartlarında biyometrik verilerin yer alacağı ifade edilmektedir. ‘Biyometrik veriler nedir’ diye bakarsak, elektronik sistemler aracılığıyla kimlik tespit ve kimlik doğrulama işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla alınan parmak izi, damar izi ve el ayasından elde edilen kişiye özgü verilerdir. Hukukta kişiye sıkı surette bağlı olarak ifade ettiğimiz kişisel verilerdir. Peki, bizim mevzuatımızda kişisel verilerin korunmasıyla ilgili bir kanun var mıdır? Yoktur. Sadece Anayasa’nın 20’nci maddesinde özel hayatın gizliliğinin korunmasıyla ilgili maddede kişisel verilerin korunacağı güvence altına alınmışsa da bunun bir kanunla usul ve esaslarının düzenleneceği belirtilmiştir ancak bu kanun hâlâ yasalaşmamıştır. Bir Milletvekili olarak vatandaşlarımızın bedenleriyle ilgili bu kadar mahrem bilgileri ilgili yasal mevzuat tamamlanmadan İçişleri Bakanlığı ve onun yetkililerinin tasarrufuna sunulmasına vicdanım razı olmamaktadır.”

HDP Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat da şöyle konuştu: “Biyometrik verilerle kişilerin el izlerinin, parmak izinin ve kişisel verilerinin bir sistemde toplanması, 90 yıllık sistemin kendi vatandaşına öz güven sorunu yaşadığının çok önemli bir göstergesi. Dolayısıyla da ciddi tehlikeleri barındıran bu uygulama yani bu verilerin bir merkezde toplanması çok büyük tehlikelere, bu verilerin nerede, nasıl kullanılacağı, ne yapılacağı noktasında hepimizin, özelde de hukukçuların kafasında çok ciddi bir soru işareti bulunmaktadır.”

## HÜRRİYET

---

**Telefon:** +90 (312) 473 84 23

**E-Posta:** mts@mevzuattakip.com.tr

**Adres:** Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA